

Omzendbrief met betrekking tot de procedure en de beslissingsboom voor de verwerving en het behoud van de Maedi-Visna / CAE vrije status.

Referentie	PCCB/S2/710644	Datum	04/08/2020
Huidige versie	4.0	Van toepassing vanaf	Datum van publicatie
Trefwoorden	Maedi-Visna – CAE – verwerving – behoud – vrije status – beslissingsboom		

Opgesteld door	Goedgekeurd door
Cambier, Ludivine, attaché	Heymans, Jean-François, directeur-generaal a.i.

1. Doel

In deze nota wordt de procedure voor de verwerving en het behoud van de Maedi-Visna of CAE-vrije status verder toegelicht in het bijzonder wat de te volgen teststrategie betreft en de gevolgen van de resultaten voor de kwalificatie.

2. Toepassingsgebied

Vrijwillig programma voor de bestrijding van Maedi-Visna bij schapen en de bestrijding van virale caprine arthritis en encephalitis.

3. Referenties

3.1. Wetgeving

Het koninklijk besluit van 24 maart 1993 betreffende de inrichting van de zwoegerziektebestrijding bij het schaap

Het koninklijk besluit van 27 november 1997 betreffende de inrichting van de bestrijding van de virale caprine arthritis encefalitis.

3.2. Andere

Niet van toepassing.

4. Definities en afkortingen

AGID	Agargelimmunodiffusietest, AGID CAEV P28 kit en Maeditect kit gecombineerd
CAE	Caprine Arthritis Encephalitis (bij geiten)
Elitest	ELISA 'Elitest MVV/CAEV'
ID screen	ELISA 'ID screen MVV/CAEV'
MV	Maedi-Visna, zwoegerziekte bij schapen

5. Procedure en beslissingsboom voor de verwerving en het behoud van de Maedi-Visna/CAE vrije-status.

5.1. Testkarakteristieken

De ELISA-test beschikt over een grote gevoeligheid en een grote specificiteit en wordt algemeen aanvaard voor certificatie bij internationale handel. De ELISA-test detecteert antistoffen vanaf 2 à 3 weken tot 6 maanden na een infectie. Volgens de resultaten van een gepubliceerd onderzoeksproject van Sciensano hebben de ELISA-testen Elitest MVVV/CAEV (Hyphen BioMed) en ID screen MVV/CAEV indirecte (IDVet) de hoogste gevoeligheid en specificiteit. Deze studies toonden ook aan dat de AGID-test, waarvan bekend was dat deze een lage gevoeligheid heeft (veel kans op vals negatieve resultaten), eigenlijk een zeer gevoelige en specifieke test is (weinig kans op vals positieve resultaten) als de twee testen AGID CAEV P28 kit (Idexx) en Maeditect kit (Alpha Scientific) worden gecombineerd.

5.2. Beslissingsbomen

De Maedi-Visna en de CAE-beslissingsbomen bevatten de opvolging van de verschillende stappen voor:

1. Het verwerven van de vrije status (pag. 1);
2. Het behoud van de vrije status voor 12 maanden (pag. 2);
3. Het behoud van de vrije status voor 24 maanden (pag. 3).

Voor het verwerven van de vrije status wordt rekening gehouden met de resultaten van de Elitest uitgevoerd bij ARSIA en DGZ en in geval van een positieve Elitest, de resultaten van de AGID en ID screen testen, als confirmatietesten uitgevoerd door Sciensano.

Voor het behoud van de vrije status voor 12 maanden en voor 24 maanden wordt rekening gehouden met de resultaten van de routinematig uitgevoerde Elitest bij ARSIA en DGZ en eventueel de resultaten van de AGID en ID screen testen, als confirmatietesten uitgevoerd door Sciensano.

Na de bemonstering worden de bloedmonsters zo snel mogelijk bezorgd aan ARSIA/DGZ voor onderzoek met de Elitest. Indien nodig worden de bloedmonsters door ARSIA/DGZ overgemaakt aan Sciensano voor het uitvoeren van een AGID test en een ID screen test ter confirmatie. Bloedmonsters die rechtstreeks aan Sciensano worden toegestuurd moeten door Sciensano worden overgemaakt aan ARSIA/DGZ om vooraf via de routine Elitest te worden onderzocht.

In de beslissingsboom vindt u in het linker gedeelte telkens het normale doorloopproces en de opeenvolgende stappen voor respectievelijk het verwerven en het behoud van de 'vrije status' bij negatieve (gunstige) resultaten met de routine Elitest. Rechts vindt u de stappen die doorlopen moeten worden in geval van positieve resultaten bij de Elitest.

5.3. Punten van aandacht bij het bestrijdingsprogramma

Voor het verwerven van een vrije status moet een interval van 6 à 12 maanden worden gerespecteerd tussen een eerste en een tweede bemonstering. Binnen de 4 weken na de ontvangst van de gunstige resultaten van de tweede bemonstering moet bij de LCE een aanvraag worden ingediend voor het verkrijgen van een attest van 'vrije status 12 maanden'.

De bemonstering voor het behoud van een vrije status (12 maanden of 24 maanden) moet worden uitgevoerd in de periode van 30 dagen voor het vervallen van het attest. Deze periode kan op vraag van de verantwoordelijke en in overleg met de LCE worden vervroegd b.v. om te voorkomen dat de bemonstering tijdens de lammerperiode moet worden uitgevoerd. Een verlenging van de periode wordt in geen geval toegelaten.

Wanneer bij de procedure voor het behoud van de vrije status dieren positief (ongunstig) reageren op de Elitest, wordt het statuut opgeschort en dienen de positieve dieren en eventuele afstammelingen te worden afgezonderd en binnen de 4 weken het bedrijf te verlaten. Minimum 6 maanden later kan opnieuw de procedure voor het verwerven van een vrij statuut worden opgestart.

Wanneer echter bij de procedure voor het verwerven of het behoud van de status een beperkt aantal dieren positief reageren op de Elitest kunnen de bloedmonsters door ARSIA/DGZ worden overgemaakt aan Sciensano voor het uitvoeren van een AGID test en een ID screen test.

- Indien de AGID en ID screen testen beide positief zijn, worden de positieve dieren en afstammelingen afgezonderd en verwijderd van het beslag. Minimum 6 maanden later kan opnieuw de procedure voor het verwerven van een vrij statuut worden opgestart.
- Indien de twee testen negatief zijn, worden de dieren als negatief beschouwd en de rest van de procedure kan worden voortgezet zoals aangegeven in de beslissingsboom.
- Indien de AGID test negatief is en de ID screen positief is of de AGID test positief is en de ID screen negatief is, worden de dieren en eventuele afstammelingen afgezonderd en kan op vraag van de dierenhouder en mits toestemming van de LCE 4 weken na de vorige bemonstering een herbemonstering van de dieren worden uitgevoerd. De herbemonstering gebeurt met een bloedmonster. De bloedmonsters worden overgemaakt aan ARSIA/DGZ voor onderzoek met de Elitest. Indien het resultaat van de Elitest negatief is, kan de procedure worden voortgezet in geval van het verwerven van een vrije status of de opschorting van de status wordt geannuleerd en een attest van 12 of 24 maanden worden afgegeven in geval van het behoud van de status. In geval van een positieve Elitest moeten de resultaten worden geïnterpreteerd zoals aangegeven in de beslissingsboom.

Voor de herbemonstering is het belangrijk dat de Elitest-positieve dieren nog aanwezig zijn op het beslag tenzij er een grondige reden kan worden aangegeven voor hun afwezigheid (b.v. natuurlijke sterfte). Bij afwezigheid van de betrokken dieren bij de herbemonstering kan pas minimum 6 maanden later opnieuw de procedure voor het verwerven van het vrij statuut worden opgestart.

Bij de bemonstering voor het verwerven of het behoud van een vrije status moet het motief op het analyseaanvraagformulier duidelijk worden aangegeven:

- MV/CAE: verwerving bilan 1;
- MV/CAE: verwerving bilan 2;
- MV/CAE: behoud attest 12 maanden, verlenging 1;
- MV/CAE: behoud attest 12 maanden, verlenging 2;
- MV/CAE: behoud attest 24 maanden;
- MV/CAE: hercontrole: 2de bemonstering

Positieve dieren en hun afstammelingen worden niet speciaal gemerkt maar moeten duidelijk geïdentificeerd zijn volgens de gebruikelijke wettelijke voorzieningen. Onder het in quarantaine plaatsen van deze dieren wordt verstaan het in een afzonderlijke ruimte plaatsen of het afzonderen van de rest van de kudde zodat direct contact onmogelijk is.

5.4. Opstart van een nieuw beslag

Wanneer een verantwoordelijke, hetzij na het opruimen van een vorig beslag, hetzij bij het opstarten van een volledig nieuw beslag, uitsluitend dieren afkomstig van een beslag met een vrij statuut aankoopt, kan voor het nieuwe beslag ditzelfde statuut 'vrij van' worden bekomen en behouden wanneer op alle aangekochte dieren die de minimum leeftijd van 12 maanden hebben bereikt, het serologisch onderzoek zoals hierboven beschreven een negatief resultaat heeft opgeleverd.

5.5. Intracommunautaire handel

De landen van de Europese Unie die een vrijwillig bestrijdingsprogramma tegen Maedi-Visna en CAE hebben opgezet en van waaruit schapen en geiten kunnen worden binnengebracht in Belgische kuddes schapen of geiten die vrij van Maedi-Visna en CAE zijn verklaard, zijn de volgende:

- Frankrijk
- Nederland
- Verenigd Koninkrijk (desgevallend tot de effectieve inwerkingtreding van de Brexit)

Bij het binnenbrengen moet een attest worden afgeleverd waaruit blijkt dat de dieren vrij zijn van Maedi-Visna of CAE.

Schapen en geiten uit Ierland kunnen niet worden binnengebracht in Belgische kuddes schapen of geiten die vrij zijn van Maedi-Visna en CAE, omdat er in dat land geen bestrijdingsprogramma bestaat en het niet als vrij van Maedi-Visna en CAE wordt erkend. Als er schapen of geiten uit Ierland in vrije kuddes worden geïntroduceerd, verliest de dierenhouder zijn vrije status.

6. Bijlagen

Bijlage I: Beslissingsboom Maedi-Visna

Bijlage II: Beslissingsboom CAE

7. Overzicht van de revisies

Overzicht van de revisies van de omzendbrief		
Versie	Van toepassing vanaf	Reden en omvang van de revisie
1.0	01/08/2011	Aanpassing aan de huidige testmogelijkheden
2.0	28/03/2012	Aanpassing aan de nieuwe testmogelijkheden
3.0	08/08/2019	Aanpassing aan de nieuwe resultaten behaald met de diagnostische testen. Toevoeging van de landen die een controleprogramma tegen Maedi-Visna en CAE opzetten.
4.0	Datum van publicatie	Verwijdering van Noord-Ierland als vrij land